



Съобщение за пресата  
Люксембург, 2 юли 2015 г.

## Схема на ЕС за търговия с емисии – рамката за защита на целостта на пазара и прилагането на СТЕ имат нужда от допълнително подобрене, считат одиторите на ЕС

В публикувания днес доклад на Европейската сметна палата (ЕСП) се посочва, че управлението на Схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС) от страна на Комисията и на държавите членки не е било достатъчно добро във всички аспекти. Схемата е един от основните компоненти на пакета на ЕС относно климата и енергетиката. Въпреки че се отбелязват постоянно извършващите се подобрения по инициатива на Комисията за защита на целостта на СТЕ на ЕС като пазарен механизъм, все още има някои недостатъци, които трябва да бъдат коригирани с цел да се подобри допълнително целостта на пазара. Прилагането на схемата през етап II (2008—2012 г.) е засегнато от съществени слабости. Докладът препоръчва да се направят подобрения на регулирането и надзора на пазара на емисии, за да се засили доверието на инвеститорите и да се използва СТЕ на ЕС като инструмент на политиката в областта на околната среда.

*„СТЕ на ЕС е основата на политиката за климата на ЕС. Тя е в процес на постепенно подобрене от момента на нейното въвеждане преди десет години. Но продължават да съществуват области, които могат да бъдат подобрени, като контролите върху откриването на сметки на СТЕ на ЕС, мониторингът на трансакциите, надзорът на пазара и проверката на нивата на емисиите при инсталациите. Нашите препоръки могат да помогнат на Комисията и на държавите членки да подобрят целостта на пазара и прилагането на схемата, като я направят един по-силен инструмент за постигане на целите в областта на изменението на климата до 2020 г. и нататък,“ коментира Kevin Cardiff, членът на ЕСП, отговарящ за изготвянето на доклада. „Като се вземе предвид значителният финансов залог по отношение на пазара на въглеродни емисии в размер на милиарди евро, предишните случаи, свързани със сигурността, и целта за насърчване на реални действия за намаляване на емисиите на парникови газове, рамката за защита на целостта на пазара има нужда от подобрене, а схемата трябва да бъде прилагана по-добре.“*

Настоящата реформа на СТЕ („Резерв за стабилност на пазара“) и свързаният с нея дебат се фокусират върху нейната ефективност и върху начина на използване на излишъка от квоти, което не влиза в обхвата на настоящия доклад.

Одитът на Сметната палата показва, че трябва също така да се обърне внимание на целостта на пазара и на прилагането, за да може ЕС да има по-голяма увереност, че тази водеща политика е в състояние да постигне успех с намаляването на емисиите и развитието на нисковъглеродните технологии. Одиторите на ЕС установиха, че управлението на СТЕ на ЕС от страна на Комисията и на държавите членки, особено през етап II, не е било достатъчно добро във всички аспекти. Наблюдават се проблеми с рамката за защита на пазара на квоти, а също така и проблеми с действителното прилагане на схемата.

По отношение на рамката, дори и след включването на пазара на квоти на СТЕ в обхвата на Директивите на ЕС за финансовите инструменти и регулирането на пазара, остават още някои въпроси във връзка с търговците по задължение, двустранната нерегулирана спот търговия и по-малките пазарни участници. Липсва надзор на пазара на емисии на ниво ЕС, а процедурите за сътрудничество, включващи националните финансови регулатори и Комисията, не са достатъчно ясни. Следователно съществува риск нарушенията на пазара или

**Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата.**

Пълният текст на доклада е публикуван на [www.eca.europa.eu](http://www.eca.europa.eu)

### Пресслужба на ЕСП

Damijan Fišer — служител в пресслужбата

12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

Тел.: (+352) 4398 45410 Моб. тел.: (+352) 621 55 22 24

Ел. поща: [press@eca.europa.eu](mailto:press@eca.europa.eu)

@EUAuditorsECA

Youtube: EUAuditorsECA

[eca.europa.eu](http://eca.europa.eu)

аномалиите с потенциално сериозен ефект да не бъдат управлявани по подходящ начин. Одиторите отбелязаха необходимостта от по-голяма яснота на правната дефиниция на квотите за емисии и от създаване и защита на обезпечени дялове в квотите, което може да бъде от полза за по-ефективното функциониране на пазара. Също така са необходими допълнителни подобрения по отношение на Регистъра на ЕС, който има високорисков профил и е важен инструмент за обработка на основни данни на СТЕ на ЕС: по-конкретно — по-строг контрол във връзка с откриването на сметки и подобрен мониторинг на операциите. Въпреки това докладът отбелязва, че през последните години се наблюдава съществено намаление на докладваните случаи, свързани със сигурността.

Одиторите установиха сериозни слабости при прилагането на схемата от държавите членки и от Комисията. По-специално, системите за мониторинг и докладване на емисиите не са въведени и хармонизирани през етап II в достатъчна степен, с пропуски в насоките и мониторинга от Комисията за държавите членки, както и липса на прозрачност на нейната оценка на националните планове за разпределение на квоти. Някои държави членки не са предоставили всички изисквани доклади относно действието на схемата, а Комисията не е публикувала изисквания годишен доклад за изпълнението, а въздействието на форумите за консултация и координиране между Комисията и държавите членки е ограничено поради ниското ниво на участие на държавите членки.

Комисията е изиграла ограничена роля при гарантирането на хармонизирането на ключови контроли на прилагането на схемата от държавите членки. Одиторите на Сметната палата не можаха да направят оценка на ефективността на различните системи за санкции на държавите членки поради липса на консолидирана информация на ниво държави членки и на европейско ниво, и предупреждават, че различните практики на държавите членки относно специфичните правила за връщане на международни кредити за проекти могат потенциално да засегнат създаването на равни условия за операторите.

### **Бележки към издателите:**

Специалните доклади на ЕСП се публикуват през цялата година и представят резултатите от отделни одити на конкретни бюджетни области или теми на управлението. Настоящият специален доклад (№ 6/2015 г.), озаглавен „**Цялост и прилагане на схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС)**“ прави оценка дали СТЕ е управлявана добре от Европейската комисия и от държавите членки.

Схемата на Европейския съюз за търговия с емисии (СТЕ на ЕС) е въведена през 2005 г. и в момента се намира в своя трети етап на изпълнение. Тя е водеща политика за борба с изменението на климата и най-голямата система в света за ограничаване на емисиите на парникови газове и търговия с тях. На общия обем емисии от промишлените сектори с високо ниво на емисии се налагат ограничения или тавани със все по-ниска стойност. Таванът ограничава емисиите на повече от 11 000 енергоемки инсталации на територията на ЕС, които обхващат приблизително половината емисии на парникови газове. Тези инсталации получават квоти за емисии или ги купуват на търгове, а освен това могат да търгуват квоти, ако е необходимо.

Дългосрочната пътна карта на Комисията относно емисиите на парникови газове има за цел намаление от 80 % до 2050 г. Съветът е дал съгласието си за целите на рамката за политиките в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и е утвърдил като обвързваща цел на ЕС постигането до 2030 г. на намаление на емисиите на парникови газове в Съюза с най-малко 40 % спрямо равнищата от 1990 г. СТЕ на ЕС ще продължи да играе важна роля за постигането на тези цели. Освен това Съветът и Парламентът наскоро постигнаха споразумение за въвеждане на резерв за стабилност на пазара за разрешаване на проблема с излишъка от квоти, които затрудняват над пазара и оказват натиск за намаляване на пазарните цени.

Одиторите извършиха проверка дали е била създадена подходяща рамка за защита на целостта на схемата като пазарен механизъм. Те също така разгледаха прилагането на СТЕ на ЕС през етап II (2008—2012 г.), за да могат да се извлекат поуки за бъдещото развитие на тази политика. Одиторите извършиха и проверка на начина, по който Комисията е давала насоки за прилагането на СТЕ на ЕС от държавите членки, както и дали тя е изпълнила своите собствени задължения. Бяха получени доказателствени данни от седем държави членки, подбрани въз основа на обемите и видовете емисии (Германия, Франция, Италия, Полша, Обединеното кралство, Гърция и Испания). Одитът на ниво държави членки се съсредоточи върху разпределението и връщането на квоти, върху системите за мониторинг, докладване и проверка на емисии, както и върху прилаганите санкции.

## Препоръки

Одиторите на ЕС отправят следните препоръки:

- Комисията следва да предприеме мерки по нерешените проблеми относно регулирането и надзора на пазара за емисии с цел да се подобри допълнително целостта на пазара;
- Правният статут на квотите следва да бъде допълнително изяснен, за да допринесе за стабилността и доверието;
- Някои аспекти на системите за обработка на основна информация от СТЕ на ЕС (Регистърът на ЕС и свързаните с него процедури) следва да бъдат допълнително подобрени;
- Рамката за контрол на ниво държави членки следва да бъде прилагана по-строго, за да се гарантира, че установените слабости се вземат предвид при изпълнението на етап III на СТЕ на ЕС (2013—2020 г.);
- През етап III следва да се подобри нивото на насоките и информацията относно прилагането на СТЕ на ЕС;
- Прилагането на санкции във връзка със СТЕ на ЕС следва да бъде по-прозрачно. На ниво държави членки и на ниво ЕС следва да се предоставя актуална и точна информация относно прилагането на наказателни процедури, а Комисията следва да извършва по-строг мониторинг на практиките на правоприлагане на територията на ЕС, както и на последователното прилагане на националните санкции.

Тези препоръки са приети от Комисията и тяхното изпълнение ще бъде проследено. Пълният текст на се съдържа в специалния доклад, заедно с отговорите на Комисията.